

Monumentnummer*: 515017

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 10 augustus 2001
Kadaster deel/nr 82923/197

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Voorschoten		Voorschoten		Zuid-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Voorstraat	16 a	a		2251 BN	Voorschoten		
Voorstraat	14 c	c		2251 BN	Voorschoten		
Voorstraat	14 a	a		2251 BN	Voorschoten		
Voorstraat	14 d	d		2251 BN	Voorschoten		
Voorstraat	14 b	b		2251 BN	Voorschoten		
Voorstraat	16			2251 BN	Voorschoten		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Voorschoten	B			10418
Voorschoten	B			10417
Voorschoten	B	10435	A6	
Voorschoten	B	10435	A5	
Voorschoten	B	10435	A4	
Voorschoten	B	10435	A3	
Voorschoten	B	10435	A2	
Voorschoten	B	10435	A1	
Voorschoten	B			10416

Omschrijving**

Inleiding

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Binnen het beschermde dorpsgezicht staat in de gesloten noordelijke gevelwand van de met lindebomen beplante Voorstraat het HOTEL-CAFÉ-RESTAURANT 'Het Wapen van Voorschoten'. Het neemt door zijn omvang en door de uit de gevelwand uitspringende veranda een bijzondere positie in binnen het beschermde dorpsgezicht van de Voorstraat.

Reeds in de 17de eeuw was ter plaatse van het huidige pand een herberg gevestigd, waar ondermeer bijeenkomsten van het openbaar bestuur werden gehouden. Het huidige pand is tot stand gekomen na een brand in 1898, waaraan een stichtingsteen rechts van de entree deur herinnert. De voorgevel is traditioneel vormgegeven in Overgangsarchitectuur met elementen uit de Neorenaissance, waarbij qua stijl aansluiting is gezocht met het aangrenzende Ambachtshuis (monumentnummer 38024). Het 'Wapen' bestaat behalve uit een gelagkamer uit een voormalig koetshuis, een vergader- en gelagruimte en op de verdieping de hotelkamers. Het koetshuis (linker tuitgevelgedeelte) is in 1995 verbouwd tot bistro, waarbij (opnieuw) koetsdeuren zijn aangebracht.

Het interieur heeft diverse verbouwingen ondergaan, waarbij de oorspronkelijke indeling grotendeels gehandhaafd is. De gelagruimte is voorzien van een daklicht met glas-in-lood. Het is verlevendigd met het wapenschildje van Voorschoten, zoals dat ook voorkomt in de raampartij aan de achterzijde.

Omschrijving

De samengestelde tweelaagse hoofdmassa op een rechthoekig grondvlak wordt gedekt door twee gekoppelde omgaande schilddaken en steekappen met gesmoorde kruispannen, die een mansardeafdekking hebben met dakleer. Aan de voorzijde zijn twee aangekapte dakkapellen met drieruits klepramen aangebracht en aan de achterzijde twee rechthoekige dakkapellen. De éénlaags uitbouw aan de achterzijde heeft een plat dak.

De voorgevel aan de Voorstraat is boven een hardstenen plint opgetrokken uit fijn gevoegde rode baksteen (kruisverband) met segmentbogen boven deuren en vensters. De spaarvelden zijn, evenals een fries onder de houten gootlijst, voorzien van decoratief siermetselwerk. Pleisterwerk is gebruikt voor de spekbanden en de aanzet- en sluitstenen van de segmentbogen. Vrijwel alle vensters bezitten originele (T-)schuiframen, die evenals de deuren voorzien zijn een geometrische achtruits roedenverdeling in het bovenlicht.

De symmetrisch opgezette voorgevel bestaat uit een langgerekt middendeel van zes venstereenheden, geflankeerd door tuitgevels met schouderstukken van twee venstereenheden breed. Het middendeel, waarvan de rechter helft iets uitspringend is, is een langsgewel, welke beëindigd wordt door houten gootlijst.

Over de volle breedte van het middendeel is een houten veranda met balkon geplaatst. De beide tuitgevels hebben hoeklisenen en worden onder een gepleisterde gevelafdekking afgesloten door een uitkragend gemetseld, getrapd klimmend fries. De gevelbekroning bestaat uit hoek- en middenpinakels met onder de middenpinakel een sieranker. Het linkerdeel van het middendeel bestaat uit een teakhouten beglaasde dubbele entree deur met segmentbogig bovenlicht, die toegang geeft tot de gelagkamer en geflankeerd wordt door vensters.

Het rechter, risalerende deel, heeft links een teakhouten dubbele deur met smeedijzeren beslagwerk en zij- en bovenlichten, welke leidt naar het trappenhuis. Rechts van de entree deur bevindt zich op een sokkel een zandstenen schilddragende leeuw (XVII). Rechts daarvan bevindt zich een samengestelde vensterpartij met zij- en bovenlichten.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De uit hout opgetrokken veranda is toegankelijk middels één traprede en heeft een tegelvloer van geel/zwarte tegels in dambordpatroon. De op hardstenen poeren rustende stijlen zijn uitgevoerd met decoratief snijwerk (kapelletjes), waarbij de schoren, de met zink belegde schuine overkapping van het balkon dragen. De open ruimte tussen de schoren is gevuld met een decoratieve opengewerkte constructie. De kopse einden van de balustrade zijn boven een houten borstwering afgesloten door in houten sponningen gevatte glaspanelen.

De balustrade van het balkon op de verdieping heeft tussen de gesneden penanten dwarsstijlen met een geometrisch patroon. Op de verdieping bevinden zich in het linker en in het rechter deel een dubbele balkondeur met bovenlicht. Op de begane grond van de beide symmetrisch ingedeelde tuitgevels worden, respectievelijk links en rechts, twee deuren en twee vensters gedekt door een gepleisterde latei, die gekoppeld wordt door een segmentboog. Op de verdieping bevinden zich twee vensters, waarvan de linker voorzien is van een hijsbalk. Op de zolderverdieping is één venster. De deels gepleisterde achtergevel (zijde Schoolstraat) heeft op de verdieping verspreid over de gevel enkele schuiframen. Links bevindt zich een kleine, uit de bouwtijd stammende tweelaags uitbouw onder een plat dak. De hiervoor geplaatste éénlaagse uitbouw is opgetrokken uit rode baksteen (kettingverband met diepliggende voeg) en heeft een per bouwdeel, in hoogte iets verspringende, ver uitstekende houten bakgoot. Er onder bevindt zich een hoge kantstaand gemetseld fries, dat tevens fungeert als gevelafdekking van de venster- en deurpartijen. De hoofdgevel is een symmetrisch ingedeelde langsgewel, waar in het midden een dubbele beglaasde deur met schuingeplaatste handgrepen, geflankeerd wordt een grote glasruit met vierruits bovenlicht, voorzien van glas-in-lood met gemeentelijke wapenschildjes. Voor de vensters zijn gemetselde bloembakken geplaatst. Links van de hoofdgevel staat een iets terugliggend deel, bestaande uit een winkelruit met drieruits bovenlicht en een ijzeren arm voor een uithangbord. Links ervan bevindt zich een rondbogige poort. De gevel wordt aan de linker zijde beëindigd door een hoge gemetselde schoorsteen met uitkragend siermetselwerk in de top.

Interieur Vermeldenswaardig zijn verder ondermeer het trappenhuis met decoratieve gekleurde tegelvloer en het stucplafond met cirkelmotieven in de gelagruimte. De verdieping is ingedeeld met hotelkamers, waarvan één kamer nog een zwart marmeren schouw heeft. De overige kamers zijn vereenvoudigd.

Waardering

Het hotel/café/restaurant "Het Wapen van Voorschoten" is van algemeen cultuurhistorisch belang als karakteristieke uitdrukking van een ontwikkeling in horeca. Het is daarbij een goed herkenbaar en representatief voorbeeld van een dorpskerk uit het eind van de 19de en het begin van de 20ste eeuw.

Het is van algemeen architectuurhistorisch belang vanwege de kenmerkende typologie met bijzonder rijk uitgevoerde veranda en als voorbeeld van een in Overgangsarchitectuur opgetrokken dorpskerk uit het eind van de 19de eeuw. Het pand is uitwendig vrijwel gaaf in hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering.

Er is sprake van stedenbouwkundige- en ensemblewaarde vanwege de beeldbepalende situering in een gesloten historische gevelwand binnen het beschermd dorpsgezicht aan de Voorstraat en als representatief en één van de meeste monumentale onderdelen binnen deze bebouwing.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen	Winkel (G)	Slijterij
Sport, recreatie, vereniging en horeca	Horeca	Hotel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Horeca

Horeca

Functie

Restaurant

Café